

Divadelná hra

Mreže

Postavy:

- **Ján** – priamy, miestami výbušný, živelný, kypí v ňom spravodlivý hnev, je zapálený pre ohlasovanie Božích vecí aj vo väzení, no vie byť tiež chápvavý a citlivý.
- **Herodes** – vnútri zbabelec, navonok hrá formu mocného a hlavne zazobaného kráľa, ktorý si môže dovoliť všetko, jeho svedomie však nahlodáva strach z Božej spravodlivosti.
- **Salome** – naivná, roztopašná pubertiačka, túžiaca po lacnej zábave a „lajkoch“ od svojich „youtuberských“ fanúšikov; rozpráva prehnaným tínedžerským prízvukom, používa mládežnícky slang, slovosled viet je uvoľnený.

Scéna

- prázdny priestor, ktorému dominujú len mreže, za ktorými je uväznený Ján.

Kostýmy

- **Ján** – napr. kraťasy, vyľahané batikované tielko/tričko v rôznych odtieňoch hnedej a telovej farby, môže mať vpredu aj obrázok ľavy ako tričká, aké kedysi nosili turisti zo Svätej zeme, je prepásaný vyšúchaným opaskom, na nohách má sandále „kristuský“ alebo je bosý;
- **Herodes** – napr. čierne nohavice, polorozopnutá košeľa, slnečné okuliare, výrazné hodinky, retiazka – ako zazobanec, ktorý si odbehol zo svojho gauča v obývačke, príp. prišiel od bazéna zo záhrady – vtedy by mohol mať kraťasy, polorozopnutú hawajskú košeľu s krátkym rukávom a okolo pliec prehodený uterák na štýl „Pavarottiho“
- **Salome** – napr. legíny s tigrím vzorom a flitrami, cez to prehodená blúza tunikového strihu – alebo čokoľvek, čo sa momentálne nosí a aspoň niečím by to pripomínalo rozmazanú modernú „princezničku“ z paláca;

Rekvizity

- mobil, selfie-tyčka, slúchadlá, vodná pištoľ, uterák/vreckovka

Aletrnatívy

- V prípade väčšieho počtu záujemcov o hranie sa môže do scény zakomponovať početnejší komparz. Skupinovou rolou môže byť dav fanúšikov Salome, ktorí ju budú BEZ SLOV „lajkovať“ a komentovať len s tabuľkami na paličkách so známymi ikonkami (palec hore, smajlík, srdiečko a pod.). Ich reakcie na repliky Salome by mali byť zborové a mali by sa objaviť len vo vybraných pasážach – aby neodpúťovali pozornosť divákov od dialógu Salome s Jánom Krstiteľom.
- Ďalšou možnosťou, ako rozšíriť počet postáv, je postaviť scénu dramaturgicky trochu náročnejšie – rolu Salome by hralo naraz viacero herečiek (3-4). Boli by rovnako, alebo veľmi podobne oblečené, držali by sa najčastejšie pri sebe, repliky by si podelili a niektoré odpovede na otázky Herodesa a Jána Krstiteľa by hovorili zborovo. Tento prístup si vyžaduje precíznu prípravu a zosynchronizovanie všetkých dievčat tak, aby diváci zo začiatku nevedeli, ale počas hry mohli prísť na to, že je to jedna postava ale akoby „vo viacerých telách“...

Salome:

(ako youtuberka, ktorá filmuje samu seba, prichádza spomedzi divákov, príp. zo zadného vchodu v kostole dopredu, natáča sa na mobil na selfie-tyčke, pomedzi to si upravuje vlasy, dáva pozor na to, aby dobre vyzerala)

Takže čaute, dnes vás vezmem tam, kde ste ešte určite nikdy neboli. Do väzenia. Super, nie? Cítite to vzrúso? Celý deň som sa nudila a potom mi to zrazu napadlo – šak hybaj kuknúť dolu, spoznaj underground, chápeš... Hneď ma to nadchlo. Inak, Herodes má celkom premakané väznice, milión strážnikov, všade mreže... No sú v podzemí, kde je dosť chladno, tak si radšej na seba ešte prehodím svoj nový kardigan, ktorý som kúpila včera vo výpredaji. Dosť dobrý, nie? Myslím, že mi celkom sekne. Takže ideme do tej väznice. Čaká nás tam jedno brutálne prekvapko, akože fakt nič pre slabé žalúdky... Totiž – dnes uvidíte, ako jeden divný chlap dokáže zjesť lúčneho koníka zaživa. Alebo možno aj iné živočích. Ja neviem, na čo presne sa špecializuje, ale hovoria o ňom, že sa živí len bio raw hmyzom. Ja by som to asi nedala... Zožrať nejakého chrobáka, fúj...

(príde pred mreže; tlmenejším hlasom do kamery)

Vidíte ho? To je on. Najprv som si myslela, že je nejaký hipster, ale on bude skôr z tých, čo nie je celkom ľahké zaradiť... Nevie... Na hipstera mu tu chýba bicykel... A si všimnite tie vlasy! Bradu má jak Abrahám, ale nie až takú sivú. Nevie, či to dobre vidíte, lebo je otočený chrbtom.

(skúsi zakašľať a potom aj vydať nejaký zvuk, aby upútala Jánovu pozornosť)

Hu, hú... S-s... Haló, Ján, mohol by si sa, prosím, otočiť? Héj, Krstiteľ, počuješ ma? Chceme, aby si sa na chvíľku pozrel do kamery... Haló, tak čo je?

(keď nereaguje) Možno sa otočí. Dáme potom nejaké to selfičko.

(začne pózovať na selfie, špúliť pery a lepšie sa na seba pozrie)

Och, to jak vyzerám? Je tu menej svetla, mala som si dať radšej to dymové líčenie, do kelu... Šak to je celé zle...

(upravuje si mejkap, je sústredená na seba, preto ju prekvapí, keď sa Ján náhle ozve a pristúpi k mrežiam)

Ján:

Čo chceš, Salome?

Salome:

(zľakne sa, tyčka s mobilom jej spadne, rýchlo po nej siahne, ale už nemá odvahu natáčať; môže spočiatku aj habkať, hľadať slová)

Nič. Len pozerám. A hádam, aký je to štýl. „Kamel“ odtiene sú totiž dávno „aut“. Teda minimálne dve sezóny sa už nenosia. A tie retro sandále...?!

(opatrne, už vôbec nie tak sebaisto ako v prvom „youtuberskom“ vstupe, po krátkej pauze, kedy si Jána bojzljivo prezerá)

Mohla by som si s tebou dať selfie na instagram? Alebo si ňa natočím, ako ješ tie kobyľky... To by všetci popadali na zadok, keby sa mi toto podarilo natočiť...

Ján:

Bojím sa, že tu v podzemí žiadnu kobyľku nenájdeš.

Ale lesný med by som si dal, ak by si zohnala.

Salome:

Poviem matke, tá vie vybaviť totálne všetko. Ó, vlastne nie...

Na fotku by to bolo príliš sladké.

(po chvíľke trápneho ticha dostane geniálny nápad)

A čo pavúky? Alebo blšky? Také tie prírodné, nestriekané.

Tie by si si nedal? Prikážem strážnikom, aby niečo chytili.

Odvážny rok

Ján:

Ďakujem, už som večeral. Väzenská strava je tu celkom výdatná.

Salome:

No tak... Urob to pre mňa, prosím...

Ján:

Len ak si dáš so mnou...

Salome:

(vystrašene) Čo??? *(znechutene)* Tak nič teda...

(obzerá sa, rozmýšľa, čo „šokantné“ by mohla natočiť pre svojich fanúšikov)

Ján:

(po krátkej pauze) Prečo si prišla, Salome?

Salome:

A čo... ti to vadí?

Ján:

Chodíte sa tu na mňa s Herodesom pozerať ako na nejaké exotické zviera v kletke. Herodes má zrejme výčitky a ty robíš donášačku svojej mame, však? Prečo sa tu tá neukáže?

Salome:

Neznáša ťa.

Ján:

Bojí sa pravdy.

Salome:

Prečo sa do nej toľko navážaš?

Ján:

Mám svoje poslanie. Hovoriť ľuďom, čo vidím. Keď vidím hriech, hovorím, že tu je hriech. Keď vidím, že niekto prestupuje Božie zákony a robí si z Boha žarty, varujem ho, aby si, chudák, nevyrobil zbytočný fatálny - ...

(chce dopovedať vetu, no jeho posledné slovo „problém“ zaniká v replike Salome)

Salome:

(znechutene zagúľa očami a skočí mu do reči)

Si tak strašne vážny. Život je predsa o zábave, nie?

Nikdy si nemal chuť trochu si užiť?

Ján:

Užíval som si – v tichu, na púšti. Keby si raz skúsila zavrieť ústa a počúvala hlas, ktorý ti hovorí v srdci, stačilo by ti to. Nemusela by si hľadať trápne náhrady. Ak chceš zažiť naozajstnú extázu, poď na púšť... Nájdi odvahu byť sama so sebou - v tichu. Tam nájdeš odpovede na všetky svoje otázky.

Salome:

(zagúľa očami) Óóóch... Neprišla som sem počúvať kázne. Zase len poučuješ.

Vypínam ťa. *(dáva si do uší slúchadlá, berie selfie-tyč a mobil)*

Ján:

(snaží sa prekričať hudbu v jej slúchadlách)

Môžeš utekať pre Bohom, ale nikdy sa pred ním neschováš. Vie o každom vlase na tvojej hlave. No kým nepochopíš, že bez neho si nič, stále budeš len prázdnu, vymaľovanou a nešťastnou ľudskou atrapou...

Salome:

(urazene si vyberie z ucha jedno slúchadlo)

Vieš, čo...? Hlavne sa pozri na seba - čo si vlastne v živote dokázal a ako si skončil... Si len obyčajný lúzer, ktorý je navyše veľmi, ale naozaj veľmi zle oblečený. *(urazene odchádza)*

Ján:

(pozrie na svoj outfit a potichu spustí, potom pridáva na intenzite)

Som hlas volajúceho na púšti... „Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky...“ Tomu, ktorý príde po mne a ktorému nie som hodný rozviazať ani remienky na sandáloch... Ktorý je vlastne už tu... Mesiášovi, ktorý zostúpil z neba, aby nás spasil...

Herodes:

(pozoroval posledné repliky Jána a Salome, teraz teatrálne v celej svojej nádhere prichádza k Jánovi, je pobavený)

Opäť ťa vyprovokovala? Tá naša šibalka... Celá mama, čo ti poviem...

Ján:

(mierne ironicky, pomedzi zuby) Vitaj, Herodes. Cít sa tu ako doma.

Herodes:

Ha, ha... Doma som o pár poschodí vyššie.

V trochu ligotavejších sieňach, ako je táto.

Ján:

Nezmysel. Vieš dobre, že trčíš vo väzení už dlhé roky. A rád by si vedel, čo s tým.

Tak si ma sem chodíš z času na čas vypočuť.

Herodes:

Niekedy by som chcel rozumieť tvojmu humoru, drahý môj prorok.

A niekedy zas nie.

Ján:

Opusť Herodiadu a rob pokánie. A okovy z tvojho srdca opadnú.

Budeš znovu slobodný. A to nie je vtip, ale dobrá rada, milý môj kráľ.

Herodes:

(trochu zamyslene vzdychne, krúti si pritom prsteňom na ruke)

Život je oveľa komplikovanejší, ako si si ho na púšti vysníval. Nerozumieš dnešnej dobe... Ale som rád, že kážeš mojim poddaným, aby boli poslušní. Je to od teba naozaj veľmi milé... Inak, koľkí presne sa ti už dali pokrstiť?

Rátame to v stovkách, či dokonca v tisícoch?

Ján:

Meria sa to veľkosťou odvahy k zmene. Voda z teba neurobí iného človeka, ak sa sám nerozhodneš zanechať zlo a obrátiť sa k Bohu.

Pri Jordáne našli odvahu mnohí...

Herodes:

(uznanlivo pokýva hlavou)

Pekne... Bude to zaiste tvojím talentom, Ján. Vieš ľudí nadchnúť.

Ján:

Vyrušiť. Usilujem sa ich vyrušiť.

No niektorí by ma za to najradšej dali sťať, nemám pravdu?

Herodes:

Och, prečo berieš všetko tak osobne?

Znovu si sa nechal uniesť emóciami, drahý Ján.

Ján:

(na chvíľku sa odmlčí, potom trochu zmení intonáciu, môže napr. rozprávať tichšie, jemnejšie, so zasneným pohľadom)

On prišiel. Je už tu. Videl som, ako sa otvorilo nebo a z neba zaznel hlas: „Toto je môj milovaný syn, v ktorom mám zaľúbenie!“. Keď vystupoval z vody, nad jeho hlavou sa vzniesla snehobiela holubica. Občas som takú vídaval na púšti. Vždy mi s ňou púštny vietor privial aj slová, ktoré som mal hlásať.

Herodes:

(rozpačito počúva, potom zväžnie aj on)

Hovoria o tebe, že si Boží muž. Povedz mi, videl si ho? Videl si Boha?

Ján:

Počujem ho. Ale to môžeš aj ty. A poznám dobre jeho syna, Ježiša.

Herodes:

Ku mne nehovorí. Niekedy stojím pri okne, pozerám na nočnú oblohu a čakám, či náhodou nepríde nejaký anjel a nepovie mi, čo mám robiť.

Ján:

Ty ho len nechceš počuť, Herodes. Vieš predsa dobre vieš, čo máš robiť.

Herodes:

(nervózne a rozpačito krúti prsteňom na ruke, snaží sa ho zvliecť, nejde mu to)

Niektoré veci nejdú len tak. Chcel by som, ale nedá sa. Prosto sa to nedá.

Ján:

Je mi ťa ľúto.

Herodes:

(takmer plačlivo a bojzливо)

Ja viem, že Boh ma raz bude súdiť a že v mojom živote nie je všetko celkom kóšer. Spolieham sa však na jeho dobrotu a milosrdenstvo. Veď snád' pri mne trochu prižmúri oči, nie? Občas dávam niečo chudobným. A vystaval som novú synagógu. Určite sa na mňa bude pamätať v dobrom. Musí sa na mňa v dobrom pamätať. Zaslúžim si to.

(chytí sa mreží a trochu rozčúlene sa nimi snaží zatriasť)

Alebo si to podľa teba nezaslúžim? Ha?

Salome:

(preruší rozhovor Jána s Herodesom - prichádza roztopašne s vodnou pištoľou, môže mať aj niečo prehodené na svojom kostýme – akoby nepriestrelnú vestu, resp. vestu z laser arény, na hlave štýlovú šiltovku a okuliare a s pubertiackym smiechom strieka vodu na Jána)

Pozrite, to je zábava, však? Myslela som, že Jánovi chýba voda – predtým sa celé dni máčal v rieke, tak som ho prišla trochu osviežiť.

(ďalej na neho pomedzi mreže strieka, začína sa to podobať na útočnú strelbu)

Tu máš, nech sa páči... trošku studenej vodičky...

Herodes:

Ale, no tak, Salome...

Salome:

(útočne k Jánovi) To máš za moju matku. Odkazuje ti, aby si už čušal a nepopudzoval kráľa proti nej, lebo ti to raz spočíta.

Herodes:

Salome, to by už stačilo.

Salome:

(veselo sa smeje)

Herodes:

Počuješ ma? Hovorím ti, dosť!

Salome:

Ty nie si môj otec, tak čo...

Herodes:

Som kráľ.

O dváždny rok

Salome:

(ďalej drzo, veselo) Chichi... a čo teraz?
(keď uvidí prísny kráľov pohľad, zarazí sa pozrie na vyprázdnenú pištoľ)
Okej, okej. Aj tak mi už došlo palivo. *(zasméje sa)*

Herodes:

(vážne) Chod' za svojou matkou, Salome.
O chvíľu prídem za vami a vymyslím vám nejakú zábavku. Vidím, že sa nudíte.

Salome:

Mama je našťvaná. Kým sa nezbavíme tohto tu *(ukáže na Jána)*, neupokojí sa.

Herodes:

Tak chod' už. Niečo vymyslím. Sľubujem.
(keď vidí provokačno-urazený výraz v tvári Salome, dodá)
Urobím všetko, na čo si len spomeniete.

Salome:

To som teda zvedavá...

Herodes:

(k Jánovi, tichšie) Chcel by som sa ti za ňu ospravedlniť... Je trochu pochabá.
(cez mreže mu podáva osušku, ktorú môže mať celý čas prehodenú okolo krku ako šál, alebo aspoň vreckovku z nohavíc, aby si poutieral tvár)

Ján:

(utiera sa) Viac strachu mi nahnali tvoje slová, Herodes. Zvažuj, čo komu sľúbiš.

Salome:

(vytiahne mobil a znovu sa začne nakrúcať – ďalší youtuberský vstup)
Ma podržte! Herodes Antipas práve sľúbil, že nám s mamou vymyslí nejakú super mega zábavu. Dobré, čo? Naposledy to síce bol celkom trapas, tak neviem...
Každopádne, nebojte sa, určite budete pritom.

Herodes:

(k Jánovi, vyprovokovaný jeho poslednou poznámkou)
A vari si myslíš, že nedokážem dodržať slovo?

Ján:

Niektoré sľuby môžu mať fatálne následky. Buď chlap, Herodes!

Herodes:

Čo už len môže chcieť takéto bláznivé dievča?

Salome:

(na pol ucha počúva debatu mužov, skočí im do toho) Chcem tancovať!

Herodes:

(k Jánovi – s úsmevom) Vidíš? Obyčajný, nevinný tanec...
(k Salome – chlácholivo, ako k malému dieťaťu) Dobre, budeš tancovať.
Herodias pre mňa organizuje narodeninovú párty. Asi mi chce pripomenúť, že som zas o rok starší *(úškrn)*...
Tam budeš mať aj dostatok divákov. Parket bude len tvoj.

Salome:

(počas Herodesovej predposlednej repliky robila grimasy na Jána, príp. si robila selfie s ním v pozadí; teraz po Herodesových slovách nadšene reaguje – počas nasledujúcich replík roztopašne odchádza)
Ou, jeeee!!! Konečne nás čaká poriadna žúrka! Poďme rozmýšľať, čo si dáme na seba. Ešte zakývame roztomilému divomužíkovi Johnovi the Baptist...
(posmešne mu pošle vzdušný bozk, ťahá za ruku Herodesa)
A začína show! Chceme zábavu, veličenstvo, tak sa už vykašli na proroka a poď nás baviť...!

ODVÁŽNY ROK

Herodes:

(k odchádzajúcej Salome) Choď povedať mame, že sa o vás postarám lepšie ako môj brat. Neboj sa, Herodes zaženie každú nudu...

(k Jánovi) Prepáč mi, Ján. Viem, že ti na tom tak záleží... Ale my sa nechceme meniť. Budeme stále mladí a krásni alebo aspoň bohatí. A takto je to fajn. Kto by to chcel meniť? *(odchádza za Salome)*

Ján:

(po ich odchode monológ v bodovom svetle, drží sa mreží, udiera do nich, ak je to možné, tak sa aj po nich vyšplhá vyššie, pozerá do neba, odkiaľ dostáva „slovo“, ktoré potom najskôr šepká, potom volá, kričí..., do toho sa zhasína svetlo)

Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!

(hlasnejšie) Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky! Každá dolina sa vyplní a každý vrch a kopec zníži. *(nahlas)* Sekera je už priložená na korene stromov. A každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie vytnú a hodia do ohňa. Prinášajte teda ovocie hodno pokánia... *(najviac nahlas)* Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky! Každá dolina sa vyplní a každý vrch a kopec zníži. Čo je krivé, bude priame, a čo je hrboľaté, bude cestou hladkou. A každé telo uvidí Božiu spásu...“